

Londýnské baptistické kavárny 1690

Baptističtí starší a kazatelé z Londýna a okolí se každý týden scházeli v *Hannover Coffee House* ve Finch Lane (poblíž *Royal Exchange* – r. 1722 přejmenováno na *British Coffee House*) a společně se sdíleli.

O třicet let později v roce 1723/4 se v Londýně a okolí vytvořila druhá, menší skupina, partikulárních baptistů s kalvinistickými důrazy, nazývající se „*baptistická rada*“ (Baptist Board).

Obtíže, zjištěné při přijímání společného vyznání, zabráňovaly partikulárním baptistickým sborům a jejich bratřím generálním baptistům užívat si skutečných společenských vztahů. Ale řada pastorů věřila, že kdyby mohli jen přesvědčit své kolegy ve vedení různých baptistických sborů, aby se setkali ve společenství, mohla by nakonec být vypracována nějaká forma jednoty církve.

Místa, která si vybrali bratři starší nebo kluby kazatelů, kteří se někdy scházeli v rámci své konfese, někdy společně někdy konfesně, nebyly baptistické kaple či modlitebny, ale mnoho kaváren, které tehdy vznikly v Londýně a dalších velkých městech. Tyto bratrské kavárny pro zvlášť schválené a přijaté pastory (členové klubu určovali, kdo se k nim může připojit, nikoli sbory) se postupně staly skutečnými řídicími orgány generálních i partikulárních baptistů v letech 1697 až 1720.

*Will's Best Coffee Powder at
Manwarings Coffee House in
Falcon Court over against S.^t
Dunstons Church in Fleet Street*

Jeich sjednocující cíl byl zřejmý hned na začátku, protože když byl klub Hanover Coffee House založen partikulárním baptistou Keachem a podobně smýšlejícími bratry, bylo to učiněno se zaznamenaným odhodláním usilovat o spojení s generálními baptisty. Řadoví členové sboru obecně

uznali, že bratři v kavárně byli jejich ústředním orgánem starších, kteří měli vykonávat svěcení místních jáhnů a pastorů.

Z bratří z kaváren se ve skutečnosti nestaly "sbory" ve sborech, ale řídicí církevní orgány mimo a nad sbory. Tito „starší“ dříve kritizovali *Sněmovnu biskupů anglikánské církve* za jejich povýšenost a autoritu nad anglikánskými církvemi, ale ve skutečnosti se sami stali *Sněmovnou baptistických biskupů*. Jediný rozdíl spočíval v tom, že anglikánští biskupové se setkávali v Lambethském paláci, zatímco baptističtí *biskupové* se setkávali nad miskou tabáku, poskytnutou pro tuto příležitost v londýnské kavárně, v mnohem pokornějším prostředí.

Zdá se být prapodivné, že by londýnské kavárny měly být tak úzce spojeny s vývojem baptistické historie. Whitely (*A Baptist Bibliography 1916*) tvrdí, že protože ozbrojené síly, civilní správa a komunální služby (a mohl by přidat i velkou část akademického světa včetně všech anglických univerzit) byly pro baptisty uzavřeny, zbývaly jim jako prostředek obživy pouze zemědělství a obchod. Řada baptistů, včetně pastorů a vdov po pastorech, proto založila v Londýně kavárny, aby soupeřila s tavernami, a také poskytovala místa pro setkání mnoha klubů a společností, které v té době vznikly.

James Jones ze Southwarku, baptistický pastor a současník s Keachem, spojil funkci krejčího a majitele kavárny se svými nesmírně širokými pastoračními povinnostmi. Jak říká Harold Hunt, který zde cituje Ellova slova, *dvěma cíli těchto bratří bylo (1) sjednotit arminiánské generální baptisty a kalvinistické partikulární baptisty a (2) regulovat sbory*. Byli sebevědomí; určovali, kdo by mohl patřit k jejich skupině. Působili mimo sbory a uplatňovali autoritu nad sbory. Rozhodovali o stížnostech uvnitř sborů a mezi sbory. Rozhodovali, kdo může být vysvěcen do kazatelské služby, a poskytli mu presbytář. Poskytli baptistům fungující hierarchii. Baptisté si hořce stěžovali na anglikánské biskupství, ale mezi anglikánským biskupstvím a těmito baptistickými bratrskými kavárnami není patrný žádný rozdíl. Byli nebibličtí, uplatňovali autoritu nad baptistickými sbory, dokud je John Gill v roce 1720 nepřivedl na kolena.

Prameny

- Walter H. Burgess: *JOHN SMITH THE SE-BAPTIST THOMAS, HELWYS AND THE FIRST BAPTIST CHURCH IN ENGLAND with fresh light upon the Pilgrim Fathers' Church*, tisk Londýn, JAMES CLARKE & CO., 13 & 14 Fleet Street, r. 1911

[Štěpán Křivánek](#)

Článek je součástí [Baptistické encyklopedie](#) a je průběžně doplňován a aktualizován.

Poslední aktualizace 11. 11. 2020